

Xavian Stella

Latinské slovo "stella" znamená hvězda. V katalogu tradičního českého výrobce reprosoustav Xavian pak je za hvězdu momentálně nejvyšší model série Natura, sloupek pojmenovaný právě Stella. Řada Natura využívá ozvučnic z masivního dřeva, konkrétně mozaikového italského ořechu a reproduktorů AudioBarletta, které, jak už název napovídá, pochází přímo z vývojových kapacit firmy, byť jejich výrobní původ stejně jako u zmíněného dřeva najdete na apeninském poloostrově.

Model Stella je vlastně sloupovou variací na velkou regálovku Ambra, navazuje na ni svými tvary i použitými měniči, pouze bassreflexový otvor mění za pasivní membránu. Snad to u Xavian není ani nutné zmiňovat, ale práce se dřevem vždy patřila a stále patří mezi jejich silné stránky, Stella tak mají skutečně krásně zpracované ozvučnice a masivní dřevo (před použitím po tři týdny zrající) s povrchovým lakem působí velmi organickým, vřelým dojmem - ostatně to zase napovídá název série Natura.

Ačkoliv na fotografiích působí Xavian Stella jako opravdu velké, v reálu nevybočují s výškou 99 cm, šířkou 23 cm a hloubkou 27,6 cm z kategorie běžných sloupků, snad jen váha 19 kg odkazuje na jiný materiál, než jsou MDF desky. Ozvučnice působí harmonickým dojmem zejména díky zaobleným hranám skříň, zaoblený je dokonce i pevně připojený černý podstavec, stabilizující nemalou hmotu reprosoustav. Pokud byste chtěli těžiště posunout ještě blíže k podlaze, nabízejí reprosoustav ve spodní části uzavřenou komoru, kterou lze vysypat těžkým materiálem.

Na čelní stěně najdete tweeter a středobas, měniče identické jako v modelu Ambra, jak už bylo řečeno, skříň je uzavřená a pod středobasem je ještě téměř identická membrána, pouze v pasivním provedení. Na zadní straně je pak poměrně vysoko vsazená dvojice reproterminálů (mimočodem také vlastní výroby Xavian), nad nimi informativní cedulka a ještě o kousek výš trojúhelníkové logo s býkem a harfou, označující použité měniče AudioBarletta.

O výšky se v Xavian Stella stará měkká kopulka s průměrem 2,5 cm, která používá v pohonném ústrojí zkratovací měděné kroužky a velkou, 2,6 cm širokou cívku. Středobasový měnič má průměr 18 cm a membrána je z polypropylenu, je osazena měkkým středovým vrchlíkem a usazena v robustním odlévaném koši, závěs tvoří velmi pevná gumová vlnka. Pasivní membrána, jak už bylo řečeno, má stejný průměr i materiál.

Pasivní výhybka rozděljuje frekvence na dvě pásma na hranici 2 700 Hz a využívá výhradně kondenzátory z vyšších modelových řad firmy Mundorf. Reprosoustavy mají mírně nadprůměrnou charakteristickou citlivost 88 dB / 2,83 V / m a běžnou nominální impedanci 8 Ohm. V tolerančním rozsahu -3 dB pak nabízí velmi solidní frekvenční rozsah 39 - 20 000 Hz.

Xavian Stella jsme poslouchali na obou redakčních sestavách (Naim Nait XS + Naim FlatCap XS / OPPO BDP-105EU / VPI Scout a Cambridge CXA80 / Cambridge CXC), ale také na sestavě Audiolab 8300CD / Audiolab 8300MB. Propojeno bylo buď kabely ZenSati Authentica, TelluriumQ Silver a Black, nebo kabely KrautWire různých řad. Poslouchalo se také přes Harbeth Monitor 30, Xavian Perla, Fischer&Fischer SN 370 nebo Dali Rubicon 5.

Už regálový model Ambra se basů nebál, sloupová Stella se pouští ale ještě o kousek hlouběji do basového spektra. Rozdíl je dobře poznat třeba na kontrabasu v Hobgoodově "First Song" ("When the heart dances" | 2008 | Naim Jazz | naimcd112). Basová linka je bohatší, nástroj větší a nejspodnější tóny o něco relaxovaněji podané, samozřejmější. Kontrabas se nijak nedere kupředu, jeho objem už je téměř úplný, Stelly se navíc basových tónů nebojí, zvláště dáte-li jim trochu víc energie zvýšením hlasitosti, to ještě rozkvetou. Moc se nám líbila konkrétnost a solidní definice, zachovávající přítom ale příjemně broukavý a klidný charakter basů.

U Xavianu měli vždy talent na naladění reprosoustav pro příjemně "lidské" podání vokálů a nejinak je tomu i u modelu Stella. Vlastně celé střední pásmo je excelentní, velmi organické, samozřejmě a muzikální. Hlas Vince Jonese v "Union Man" ("Moving Through Taboos" | 2004 | Universal | VJ 356N) zazněl i s malými nuancemi, Stelly už dokážou předat i Jonesovo občasně zachraptění, způsobené dlouhými léty hraní na trubku, stejně jako se svým charakteristicky, jemným, klidným, hladkým zvukovým "vychováním" hlasu dodávají plasticitu a spoustu drobných detailů, aniž by kdykoliv upadly do suché analytiky. Největším posunem oproti Ambře i starším modelům Xavian je ale určitě celková uvolněnost a nadhled, panující ve středním pásmu; to je jednoduše velmi pěkně otevřené, čisté a má v sobě vnitřní energii a jiskru. Třeba i smyčce pak zní krásně sytá a přitom kultivovaně napříč celým rozumným rozsahem hlasitosti.

V "Take Five" Dave Brubeck Quartet ("Time Out" | 2009 | Columbia | 88697 39852 2) nás až zaskočilo, jak byla legendární linka činelu podaná nebojácně, s jak přirozeně trefným objemem a s jak dobře vybalancovanou znělostí. Byla cítit váha a rozměr rezonující kovové plochy a také tu byl nezpochybnitelný kov bez špetky plechovosti, jednoduše velká, hmotná plocha, rozeznávající se po každém dopadu paličky postupně od bodu dopadu až ke krajům. Dozvuk nejvyšších tónů byl tak akorát dlouhý, uvádání tónu pozvolné a poklidné. Nejvíc se nám ale skutečně líbilo, že s Xavian Stella

už může posluchač sledovat i průběh tónu, jeho nepatrná chvění i utichání, rozlišení je opravdu velmi slušné.

I když je fakt, že Xavian Stella sluší nejvíce hrát alespoň na střední hlasitost, už i relativně potichu umí "prodat" dynamiku skladby včetně orchestrální Mussorgského "Velké brány kyjevské" ("Crystal Cable Arabesque" | 2009 | Crystal Cable | CC200901). I přes ne úplně velké rozměry patří, snad i díky pevnosti skříně, Stelly už do kategorie, v níž vynikne i objem a důraz velkého bubnu, byť ještě ne v úplně stoprocentní živosti (ale to bychom se museli pohybovat v úplně jiné cenové i objemové třídě). Stelly zvládnou i orchestrální dynamickou špičku se solidní důstojností a nadhledem, celková dynamika jim nedělá žádné problémy, hudba stoupá a klesá, doráží a stále se nepřibližuje limitům reprosoustav (snad krom zmíněných výbuchů basového kotle), nadhled je vynikající a živost, uvolněnost velmi příjemná. Zvuk je plný, barevný a harmonicky propojený, poklidně si plynoucí a velmi muzikální, nezastavitelný a čistý jako horský bystřina.

Xavian Stella nijak nezdůrazňují malé detaily, takže k některým drobnostem se v klidném zvuku musíte maličko proposlouchat, ovšem přijde-li na pořádek a organizaci, mají dostatečné kvality, aby hudba působila "normálně", tedy bez příkras organizovaným dojmem, klidně a pohodově, ale s pocitem, že zaměříte-li se na nějaký drobný detail, objevíte jej. Třeba v chaotické a energické skladbě "Toujours" od Sabiny ("Collected_01" | Naim | naimcd215) je pěkně čitelná linka agresivních perkusí, hutné, těžké basy, mohutně zkreslené kytary i lehce zkresleného zpěvu, lehce propletenou kouli Stelly rozváží a umožní posluchači v klidu "přečíst". Pokud se uvolníte, vše bude jedním organickým celkem, ale budete-li chtít, snadno oddělíte onu basovou linku od linky kytarové a ani vám to nepřijde. Xavian Stella mají velmi muzikální ladění, ale i přesto je rozlišení přesně tak dobré, jak byste v této cenové kategorii už čekali.

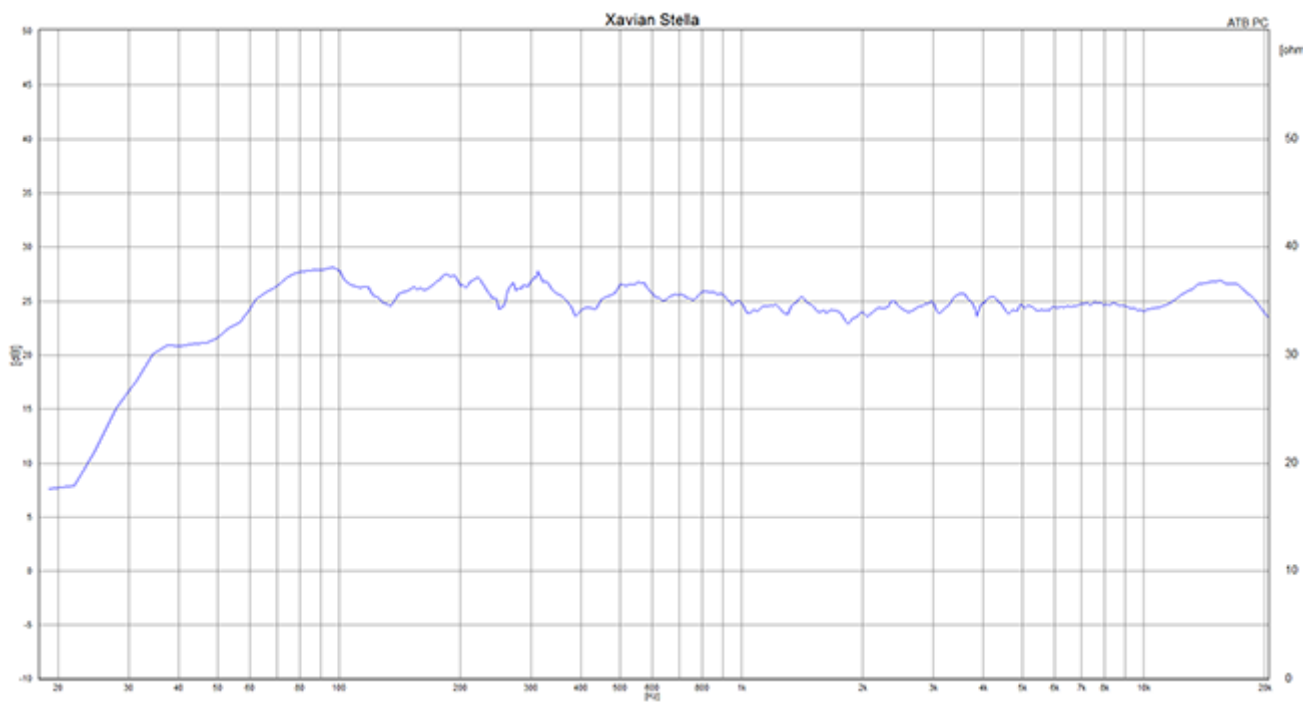
Při hodnocení podání prostoru ve Stingově "Englishman in New York" ("Symphonicities" | 2010 | Deutsche Grammophon | 274 2537) se ukázalo, že i když jsou Xavian Stella poměrně dost imunní na blízkost stěn, naopak relativně záleží na jejich správném natočení a tak či tak, nejvíce jim sluší alespoň 50, lépe 100 cm od všech stěn v okolí. Stejně tak důležité je udržet rozumný rozestup obou sloupků, nesmí být blízko u sebe, ale už kolem 3 m rozteče se jejich kouzlo také maličko trhá. Pokud si tedy vyladíte jejich vzdálenost, natočení na sebe i poslechovou vzdálenost podle aktuálních poslechových podmínek, nabídnout vám Stelly prostorovou scénu zaostřenou, konkrétní a rozlitou v pravolevém směru až za hranice samotných reprosoustav, což je velmi příjemné. Stingův hlas zde byl pěkně uprostřed a nástroje se spoustou vzduchu kolem dokola ve velmi homogenním poli. Snad by tu mohlo být ještě o kousíček více vzduchu, ale orientace je bezproblémová, stejně jako naznačení hloubky a lokalizace nástrojů - opět se tak děje s určitou neefektivností a neokázalou samozřejmostí.

Titulní skladba Gilmourova alba "Rattle that Lock" (2015 | Columbia | 88875123262) podtrhla celkově velmi příjemně plynulý, harmonický, až tekutý dojem ze zvuku; hudba vás doslova obtéká, plyne, sálá z ní pohoda, radost a houpavý poklid, maximální relaxovanost a dospělý nadhled, tóny, nástrojové linky, vokál, vše se poskládá do organického celku, který je nebývale příjemné poslouchat a je fuk, jestli zrovna zvolíte pořádně rockovou hlasitost, nebo večerní pobrukování.

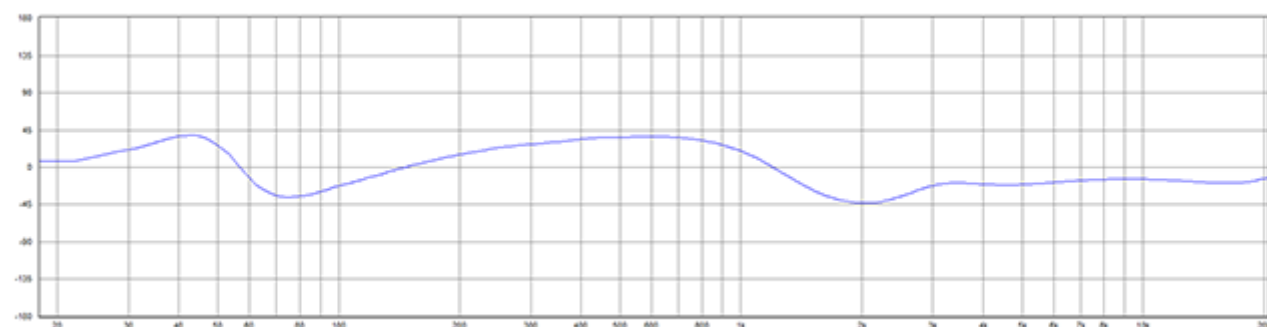
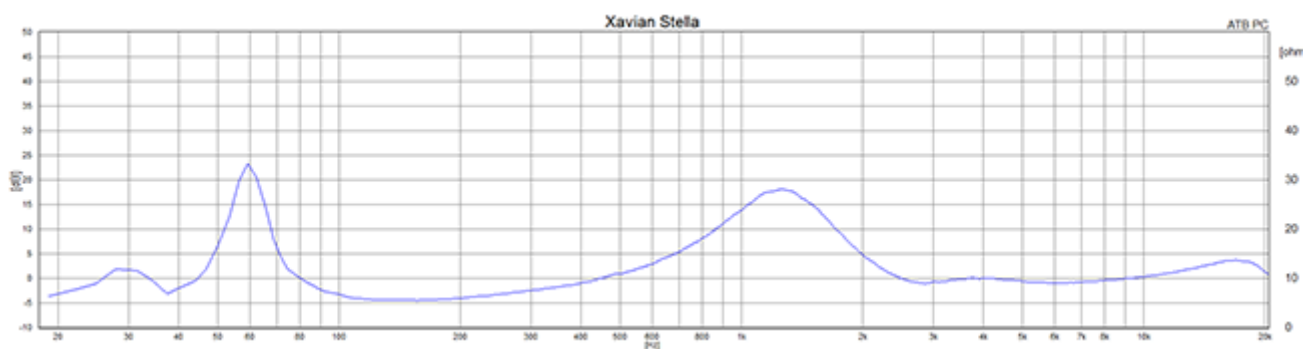
Xavian Stella jsou již několikáté reprosoustavy s podobnou DNA - zůstává v nich prapůvodní hřejivá láska výrobce ke dřevu a hudbě, zbavená ale jakýchkoliv efektů. Stella jsou sloupky připravená s důrazem na přírodu (krásné dřevo), přirozenost (zvuk čistý, uvolněný a neefektivně příjemný) a muzikálnost. Díky ní lze snést i horší nahrávky, u těch dobrých a výborných si pak užijete zvukový ekvivalent několikahodinové relaxační masáže - všechno zapadá do správných míst, uvolňuje vás, nechá vás nořit se do hloubky zážitku a je to jednoduše tak samozřejmě skvělé, že se zapomínáte vracet do reálného světa. Xavian Stella se zvolna dotýkají kategorie, která by se dala nazvat "Tak nějak už to stačí..." a rozhodně stojí za delší, neuspěchaný poslech; dát si čas, uvolnit se a naplno se do nich ponořit je pak návykově příjemné.

MĚŘENÍ

Měření frekvenční charakteristiky probíhalo ze vzdálenosti 1 m ve výšce mezi tweeterem a středotónovým měničem, v uzavřeném semireverberantním prostoru o výměře podlahové plochy 45 metrů čtverečních. Prostor je mírně nadstandardně zatlumen, ovšem bez rozsáhlých akustických úprav, a proto jsou naměřené hodnoty interpretovatelné jako 100% věrohodné v pásmu 100 Hz a výše, v pásmu 10 – 100 Hz ovlivněné akustickými parametry prostoru – konkrétně zdvihem na basech. Měřeno bylo pomocí software ATB PC Pro vždy v pěti cyklech (kvůli rušení z exteriéru), vybrána byla střední křivka. Všechna měření probíhala na zmíněné poslechové sestavě s vždy stejně nastavenou úrovní hlasitosti. Měřeno pomocí PCM stopy o vzorkovací frekvenci 48 kHz s 1/3 oktávovým vyhlazováním.

Průběh křivky frekvenční charakteristiky se poměrně dost podobá menšímu modelu Ambra, pochopitelně ale přidává pár Hz směrem do nejspodnějšího basu a je tu nepatrný nárůst basové energie proti středům a výškám, jako celek je ale křivka příkladně vyrovnaná.

Na průběhu křivky impedance je vidět jak pasivní membrána (peak v basové části), tak hlavně to, že se nepropadá pod 5 Ohm a elektrická fáze je prostá velkými či prudkými změnami, takže řízení Xavian Stella by nemělo být nikterak složité a náročné na elektroniku.

VHODNÁ MÍSTNOST

MALÁ [$< 20\text{m}^2$] [+/-] | STŘEDNÍ [$> 20\text{m}^2 / < 40\text{m}^2$] [✓] | VELKÁ ($> 40\text{m}^2$) [✓]

Kč 79 016,-

KLADY

- + excelentní zpracování
- + velmi pěkné, organické křivky
- + uvolněnější a dospělejší projev, než u XN Carisma
- + muzikální, harmonický a hladký zvuk
- + díky pasivnímu radiátoru celkem nenáročné na umístění

ZÁPORY

- pro otevřený zvuk v nejtišších úrovních potřebují velmi nadstandardní elektroniku

PRODÁVÁ: Xavian | www.xavian.cz

pro e-magazín Hi-Fi Voice / www.hifi-voice.com / napsal Daniel Březina